

Nr 456

Av fru Hörnlund m. fl., om höjt statsbidrag till stadsteatrar och därmed likställda teatrar.

(Lika lydande med motion nr 251 i Första kammaren)

Under åttonde huvudtiteln i statsverkspropositionen behandlas bidragsgivningen till stadsteatrar och därmed likställda teatrar. Departementschefen avvisar härvid det av Teater- och orkesterrådet framlagda förslaget att beräkna statsbidraget till stadsteatrarna på de verkliga lönekostnaderna för varje år. Som skäl härför anför departementschefen att den föreslagna bidragskonstruktionen skulle innebära "osäkerhetsmoment i fråga om de förpliktelser som statsmakterna påtar sig utan att ha den insyn i verksamheten som bör vara en förutsättning för ett sådant ekonomiskt ansvar". I anslutning härtill uttalar departementschefen att statens stöd till stadsteatrarna bör behållas på en sådan nivå, att det hjälper teatrarna att upprätthålla en hög konstnärlig standard och samtidigt nå en vid publik. Under hänvisning härtill föreslår departementschefen att kommunerna erhåller en viss kostnadsförstärkning för de lönehöjningar utöver ökningen av statstjänstemannalönerna som inträffat under bidragsperioden. Departementschefen förordar slutligen att spelåret 1966/67 skall vara nytt basår och att för kommande bidragsperiod grundbidrag och tilläggsbidrag skall utgå enligt samma principer som för närvarande.

Enligt vår mening får det anses anmärkningsvärt att departementschefen frångått det av Teater- och orkesterrådet framlagda förslaget att beräkna statsbidraget till stadsteatrarna på de faktiska personalkostnaderna för varje spelår. Även den av departementschefen anförda motiveringen att denna bidragskonstruktion skulle medföra betydande osäkerhetsmoment på grund av bristande insyn i teaterverksamheten förefaller något överraskande. En av Teater- och orkesterrådets viktigaste uppgifter är att vara statens tillsynsorgan för stadsteatrarna och deras verksamhet. Det åligger härvid rådet att enligt särskilda föreskrifter besluta om fördelningen och handha utbetalningen av statsbidrag till stadsteatrar och därmed likställda teatrar. Genom den nära kontakt som rådet knutit med stadsteatrarna under senare år har rådet kunnat skaffa sig en ganska ingående kännedom om och insyn i den av stadsteatrarna bedrivna verksamheten. Härtill kommer att kommunerna såsom huvudmän för teaterverksamheten genom sina representanter i kommunala nämnder och teaterföretag har allra största intresse av att

driva en väl avvägd personalpolitik och att hålla kostnaderna för verksamheten på en rimlig nivå. Att märka är också att rådet självt tillbakavisar tanken på att en övergång till det av rådet föreskrivna bidragssystemet skulle medföra några risker för en vidlyftig personalpolitik. Vi anser sålunda att kravet på ökad insyn i teaterverksamheten från statens sida såsom villkor för att kunna lägga de faktiska personalkostnaderna till grund för bidragsgivningen får anses väl tillgodosett genom Teater- och orkesterrådets uppgift som tillsynsorgan för det statsunderstödda teaterväsendet och genom det kommunala inflytandet i teaterledningarna och de kommunala nämnderna.

Enligt departementschefens förslag skall basåret 1963/64 tjäna som underlag för beräkningen av statsbidraget till stadsteatrarna till och med spelåret 1967/68 och det nya basåret 1966/67 ligga till grund för statsbidragsgivningen först från och med spelåret 1968/69. Även om stadsteatrarna enligt förslaget får viss kostnadsförstärkning för de personalökningar som skett under bidragsperioden kan det ej anses rimligt att statsbidraget för innevarande spelår skall grunda sig på ett så långt tillbaka i tiden liggande basår som år 1963/64. Med en sådan konstruktion av bidragssystemet torde stadsteatrarna för innevarande spelår relativt sett få vidkännas betydande öknings av kostnaderna för teaterverksamheten. Även för nästa bidragsperiod kommer ett bibehållande av det nuvarande bidragssystemet att medföra avsevärda olägenheter i form av ökad kostnadsövervältring på kommunerna. Den främsta anledningen härtill är att det statliga bidraget kommer att grunda sig på ett basår som ligger alltför långt tillbaka i tiden och att tilläggsbidraget beräknas med hänsyn till förändringarna i statstjänstemännens löner. Denna konstruktion medför såsom Teater- och orkesterrådet också påvisat att den statliga bidragsgivningen kommer att grunda sig på en lönekostnad som ej överensstämmer med de faktiska kostnaderna, vilket i sin tur bl. a. beror på att löneutvecklingen vid teatrarna endast till en mindre del bestäms av de kollektiva uppgörelserna på arbetsmarknaden.

I enlighet med vad Teater- och orkesterrådet föreslagit bör de faktiska personalkostnaderna för varje spelår ligga till grund för den statliga bidragsgivningen. Det är ej motiverat att låta statstjänstemannalönerna tjäna som beräkningsgrund för statsbidragen till stadsteatrarna, i synnerhet som teaterpersonalen faller under ett annat avtalsområde och såsom låglönegrupp erhållit större generella löneökningar än statstjänstemännen. Den skillnad, som uppkommit mellan de verkliga personalkostnaderna och de enligt nuvarande bidragssystem beräknade personalkostnaderna, är i allmänhet av en sådan storleksordning att en anknytning av bidragsgivningen till de faktiska personalkostnaderna bör genomföras. Härigenom bör även en rättvisare fördelning kunna ske mellan stat och kommun av kostnaderna för

teaterverksamheten, samtidigt som betydande administrativa förenklingar i den praktiska tillämpningen av bidragssystemet bör kunna uppnås.

Under hänvisning till det ovan anförda får vi hemställa,

att riksdagen vid sin behandling av anslaget Bidrag till stadsteatrar och därmed likställda teatrar måtte besluta att statsbidraget till teatrarna i enlighet med Teater- och orkesterrådets förslag beräknas på de verkliga personalkostnaderna för varje spelår och att anslaget därför uppföres med 22 300 000 kronor.

Stockholm den 25 januari 1968

<i>Gördis Hörnlund (s)</i>	<i>Eric Svenning (s)</i>	<i>Einar Larsson (cp)</i> i Borrby
<i>Nils Kellgren (s)</i>	<i>Einar Henningsson (s)</i>	<i>Ove Nordstrandh (h)</i>
